

Přehled dotazů a odpovědí ze seminářů Transformace v uhelných regionech

- 1. Bude možné se v rámci OPST zúčastnit s projektem v oblasti obnovitelných zdrojů energie a získat na něj dotaci?**

Pokud je již připravený projekt, je pro tento účel lepší využít Modernizační fond, z něhož je téměř 40 % určeno právě na obnovitelné zdroje, a ve kterých je plánované bodové zvýhodnění pro uhelné regiony. OPST pak bude určeno v této oblasti na doplňkové aktivity, které z Modernizačního fondu nepůjdou nefinancovat (aktuálně se např. nastavuje rozhraní v oblasti vodíku).

- 2. Budou financovány zejména "tvrdé" projekty nebo bude alokace i na projekty "měkké" (např. strategie, školení, semináře aj.)?**

S financováním tzv. měkkých aktivit se v OPST počítá, v současném nastavení programu půjde celkově o cca 20 % prostředků na projekty v sociální a vzdělávací oblasti. Nacházíme se momentálně v přechodném období, kdy ještě dobíhají předchozí programy (2014-2021), řada aktivit se tedy řeší ještě z projektů minulého programového období – např. v oblasti problematiky trhu práce.

- 3. Postupně zavírané šachty nyní těží jako o závod, dokonce nestíhají poptávku kvůli omezeným kapacitám prádelen uhlí. To dopadá i na ně napojená odvětví a dodavatele. Jak je v reakci na to celý program zacílen, a to v okamžiku, kdy firmám v regionu chybí tisíce zaměstnanců (ÚP eviduje v rámci ČR 364 tis. volných pracovních míst).**

Viz předchozí odpověď.

- 4. Jak to bude v rámci OPST s pravidly pro výběr dodavatele?**

Předpokládáme, že OPST převezme metodiku z OPŽP. Vždy je nutné se řídit Zákonem o veřejných zakázkách.

- 5. Kdy bude spuštěna výzva pro podporu výstavby větrných elektráren a kdy pro výstavbu výroby vodíku?**

Předpokládáme, že první výzvy budou nejdříve v II. pololetí roku 2022, projektové žádosti budou žadatelé podávat prostřednictvím společného monitorovacího systému pro všechny EU fondy. Nejvíce prostředků na tuto oblast obnovitelných zdrojů půjde z Modernizačního fondu.

- 6. Bude oprávněným žadatelem v OPST Hospodářská komora?**

Záleží na zaměření projektu, resp. na oblasti podpory a finálních aktivitách, v některých případech to možné bude.

- 7. Počítá se se širší informační kampaní? V očích veřejnosti transformace stále není vyjasněná, lidé, kteří v jejím důsledku mohou přijít o práci, mají obavy a je s nimi potřeba komunikovat a vysvětlovat jim to.**

Ano, bude kampaň i větší osvěta, ale nejdříve musí být řádně připraven program. Jsme si vědomi, že je to nový program a informovanost musí být vyšší než u programů již dlouho zavedených.

8. Když budu mít nějaký dotaz k projektu, na koho se lze obrátit?

Regionální informace k programu můžete sledovat v Karlovarském kraji [zde](#), v Moravskoslezském kraji [zde](#) a v Ústeckém kraji [zde](#).

Je možné se také obracet na e-mail MMR: restartregionu@mmr.cz nebo na kolegy z MŽP na e-mail: spravedlivatransformace@mzp.cz.

9. Budou mít žadatelé dostatečné a včasné informace pro podání žádosti již po schválení programu OPST?

Programový dokument je v tomto ohledu obecný, konkrétní zadání bude až součástí pravidel pro žadatele. Tato pravidla ale MŽP může připravit, až bude řádně nastaven program.

10. Jak budou nastavena kritéria, aby byl zajištěn cíl programu, aby opravdu došlo k transformaci?

Už nastavení podpory ve výzvě bude jasně směřovat k transformaci, projekty budou muset mít přidanou hodnotu tak, aby došlo k naplnění cíle FST.

11. Budou oprávněným žadatelem i velké podniky? Kdy toto bude vyjasněno, až ve výzvách?

Podpora velkých podniků je problematická, Evropská komise je nepovažuje za prioritní, ale neznamena to, že to možné není. Velké podniky ale jistě budou muset splnit řadu podmínek, které malé a střední podniky splnit nemusí. Podpora velkých podniků obecně bude možná, když u jejich projektů bude jasná přidaná hodnota (obnova zasaženého území, souvislost s inovacemi, čistou energií, investice do oběhového hospodářství). Velké podniky také budou muset prokázat, že je jejich **investice nutná s ohledem na uchování pracovních míst**. Každý projekt velkých podniků se musí posoudit zvlášť.

12. Bude avízo výzvy, jako tomu je nyní např. v OPŽP?

V tuto chvíli ještě nelze stanovit bližší časový harmonogram, tudíž ani avíza výzev. Program není schválen, aktuálně probíhají neformální rozhovory s Evropskou komisí.

13. Počítá se i s finanční podporou projektové přípravy pro obce pro projekty OPST?

Ano, kraje počítají s podporou projektové přípravy pro obce pro projekty do OPST i do jiných operačních programů. Také se připravují další nástroje, např. lze malým obcím poskytnout poradenství i ve spolupráci s Evropskou komisí. Financování nákladů souvisejících s přípravou projektů bude také nastaveno v rámci paušálu tematických výzev, podobně jako to funguje v OPŽP.

14. V jakém režimu se předpokládá vyplácení dotací? Ex ante nebo ex post?

Bude se to lišit od druhů podpory, většina prostředků půjde do investičních projektů a u nich se s financováním ex ante nepočítá. Obecně Ministerstvo financí ex ante financování není nakloněno, nicméně u měkkých aktivit to částečně možná půjde vyjednat. Nyní tato fáze ještě nenastala.

15. Bude možné z OPST podpořit projekty s využitím zemního/důlního plynu?

Z pohledu spravedlivé transformace lze podporovat čistě bezemisní řešení. Ohledně využití zemního plynu čekáme na vyjádření expertů z DG Klima při Evropské komisi, ale spíše to vidíme, že to nebude možné.

16. Zmiňované síťové řešení na vodík patří mezi zastřešující projekty nebo tematické výzvy nebo je na to separátní kategorie? Bude určen i pro produktivní investice velkých projektů?

Mezi zastřešující projekty určitě nepatří (tam patří projekty menšího rázu, spíše typu kotlíkových dotací s jednoduchou šablonou pro žadatele). U produktivních investic velkých podniků se vede ještě diskuse s Evropskou komisí, je zde určující dopad na zaměstnanost a zda se vytvoří nová pracovní místa, která nevytlačí menší podniky. Přesná kritéria pro produktivní investice se stále diskutují.

17. Je součástí možné podpory z OPST i čistá mobilita, či z programu zcela vypadla?

Čistá mobilita nevypadla, např. v plánu MSK je možná ve vazbě na síťové řešení v rámci vodíku, ale zároveň platí, že je zde také řada prostředků v rámci dalších Operačních programů (např. IROP, podpora bezemisních vozidel) nebo v rámci Modernizačního fondu. OPST by měl být zaměřený spíše na komplexnější řešení.

18. Jak dlouho bude OPST fungovat?

Program je naplánován na evropské programové období 2021–2027. Způsobilost výdajů začíná v roce 2021 a končí v roce 2029, kdy bude program finálně uzavřen.

19. Jaká bude výše podpory?

Obecně platí, že v průměru za celou prioritu (tj. všechny aktivity v daném kraji) není možné překročit míru spolufinancování z FST ve výši 85 % způsobilých výdajů. Některé podporované aktivity tak mohou mít podporu vyšší, jiné naopak podporu nižší. Limitem, který sníží míru podpory, mohou být pravidla pro veřejnou podporu v případě, že projekt naplňuje definiční znaky veřejné podpory. Veřejná podpora se nejnadhěji poskytuje na základě nařízení o blokových výjimkách (GBER), které stanovuje různé maximální výše podpory pro různé tematické oblasti. V rámci těchto pravidel mají obvykle malé a střední podniky bonusy, tj. velké podniky mají nejnižší míru podpory. Druhou možností je využití režimu podpory malého rozsahu, kde je stanoven nominální limit 200 tis. eur za tříleté období. U velkých záměrů je pak nutné postupovat individuálně.

20. Je možné ve FST podporovat výstavbu rezidenčního bydlení?

Ne, výstavba bydlení není podporovanou aktivitou ve FST.

Seznam zkratk:

<i>FST</i>	<i>Fond pro spravedlivou transformaci</i>
<i>OPST</i>	<i>Operační program Spravedlivá transformace</i>
<i>OPŽP</i>	<i>Operační program Životní prostředí</i>
<i>MMR</i>	<i>Ministerstvo pro místní rozvoj</i>
<i>MSK</i>	<i>Moravskoslezský kraj</i>
<i>MŽP</i>	<i>Ministerstvo životního prostředí</i>